

Πρακτικός οδηγός για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση αποστολών επιλογής

Ούτε ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (ΕΥΑΑ) ούτε οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργεί εξ ονόματος του ΕΥΑΑ ευθύνεται για ενδεχόμενη χρήση των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα έκδοση.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2022

PDF ISBN 978-92-9487-053-7 doi:10.2847/764266 BZ-06-22-116-EL-N

© Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (ΕΥΑΑ), 2022

Εικονογράφηση εξωφύλλου, Irina_Strelnikova, © iStock, 2021

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής. Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών ή άλλου υλικού που δεν υπόκειται στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας του ΕΥΑΑ, πρέπει να ζητείται απευθείας η άδεια των κατόχων των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Εισαγωγή στο παρόν εργαλείο

Οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στο παρόν εργαλείο δεν είναι σε καμία περίπτωση εξαντλητικές, ωστόσο παρουσιάζουν μια συλλογή οδηγιών και πρακτικών συμβουλών σχετικά με τους τρόπους οργάνωσης μιας ετήσιας επισκόπησης των υποθέσεων επανεγκατάστασης⁽¹⁾. Στόχος είναι η παροχή στήριξης στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις συνδεδεμένες χώρες (χώρες ΕΕ+) όσον αφορά το επιχειρησιακό τους έργο στον τομέα της επανεγκατάστασης.

Ποιος είναι ο σκοπός του παρόντος εργαλείου;

Το παρόν εργαλείο προορίζεται για χρήση ως σύντομος οδηγός για την υποστήριξη των υπαλλήλων επανεγκατάστασης για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των αποστολών επιλογής. Προκειμένου για την επαρκή προετοιμασία των αποστολών αυτού του είδους, ο παρών οδηγός παρέχει μια επισκόπηση των πτυχών που θεωρούνται σημαντικές για την εκπλήρωση μιας επιτυχούς αποστολής. Περιγράφει ορισμένες δραστηριότητες/βασικά στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία της προετοιμασίας (πριν), της υλοποίησης (κατά τη διάρκεια) και της ολοκλήρωσης (μετά) της αποστολής επιλογής.

Για ποιον λόγο δημιουργήθηκε;

Η προετοιμασία και η διεξαγωγή μιας αποστολής στο εξωτερικό μπορεί να αποτελέσει πρόκληση από πολλές απόψεις. Μέσω της επισήμανσης και την περιγραφής ορισμένων βασικών πτυχών οι οποίες συνδέονται με το έργο της αποστολής, ο παρών πρακτικός οδηγός μπορεί να παρέχει υποστήριξη στους υπαλλήλους των χωρών επανεγκατάστασης όσον αφορά τον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό και να τους βοηθά να αναλύουν εγκαίρως τα κεντρικά στοιχεία.

Σε ποιον απευθύνεται ο παρών οδηγός;

Ο πρακτικός οδηγός προορίζεται κυρίως για την υποστήριξη υπαλλήλων όπως επικεφαλής ή συντονιστές αποστολών, οι οποίοι σχεδιάζουν κάποια αποστολή συνέντευξης σε επιτόπια τοποθεσία ή τρίτη χώρα. Μπορεί να εφαρμόζεται ως εργαλείο ποιότητας για κάθε επαγγελματία που θα μπορούσε να επωφεληθεί από πρόσθετη καθοδήγηση ή πληροφορίες σχετικά με την οργάνωση αποστολών. Μπορεί να θεωρηθεί χρήσιμος τόσο για υπαλλήλους, οι οποίοι ασχολούνται με την επανεγκατάσταση για πρώτη φορά και οι οποίοι θα μπορούσαν να επωφεληθούν από συμπληρωματική καθοδήγηση, όσο και για υπαλλήλους με πολυετή εμπειρία στην επανεγκατάσταση, οι οποίοι θα μπορούσαν να τον χρησιμοποιούν ως εργαλείο υπενθύμισης των καθηκόντων τους.

Ποια άλλα εκπαιδευτικά εργαλεία και πηγές μπορούν να χρησιμοποιηθούν;

Ορισμένα εθνικά παραδείγματα είναι διαθέσιμα στον κατάλογο ελέγχου για την υλοποίηση αποστολών επιλογής. Ο κατάλογος ελέγχου ακολουθεί την ίδια δομή με τον παρόντα πρακτικό οδηγό.

⁽¹⁾ Το παρόν εργαλείο αναπτύχθηκε αρχικά στο πλαίσιο του σχεδίου για τη *διευκόλυνση της επανεγκατάστασης και της εισδοχής προσφύγων μέσω νέων γνώσεων* (EU-FRANK). Το σχέδιο χρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και υλοποιήθηκε από τον σουηδικό οργανισμό μετανάστευσης. Στο πλαίσιο της διαδικασίας παράδοσης του σχεδίου από το EU-FRANK, ο EUAA διενήργησε άσκηση διασφάλισης της ποιότητας των επιχειρησιακών εργαλείων επανεγκατάστασης που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του εν λόγω σχεδίου.

Σχεδιασμός και υλοποίηση αποστολής επιλογής

Οι αποστολές επιλογής στο πεδίο αποτελούν μια σημαντική ευκαιρία για τα κράτη επανεγκατάστασης να εξετάζουν μεγάλο αριθμό υποθέσεων επανεγκατάστασης ταυτόχρονα μέσω προσωπικών συνεντεύξεων με πρόσφυγες, και παράλληλα να αποκτούν εξοικείωση με το πλαίσιο ασύλου και προστασίας του προσφυγικού πληθυσμού. Μόλις κάθε κράτος επανεγκατάστασης καθορίσει το μέγεθος και τη σύνθεση του προγράμματος επανεγκατάστασής του, στο πλαίσιο της συνεργασίας του με την UNHCR, τον ΔΟΜ και άλλους παρόχους υπηρεσιών, γίνεται διαπραγμάτευση σχετικά με το χρονοδιάγραμμα των αποστολών επιλογής. Ο σχεδιασμός και η παρακολούθηση μιας αποστολής επιλογής επανεγκατάστασης γενικά χωρίζονται σε τρεις φάσεις, δηλαδή την φάση πριν από την αποστολή, την φάση κατά τη διάρκεια της αποστολής και την φάση μετά την αποστολή. Στον παρόντα πρακτικό οδηγό περιγράφονται σε μεγαλύτερο βάθος παρατηρήσεις που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και συνδέονται με καθεμία από αυτές τις φάσεις.

ΜΕΡΟΣ Ι. ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Εντοπίστε τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη στην επανεγκατάσταση

Η επανεγκατάσταση βασίζεται στη συνεργασία μεταξύ διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών και απαιτεί μεγάλη υλικοτεχνική προετοιμασία από όλους τους εμπλεκόμενους. Στις παγκόσμιες δραστηριότητες επανεγκατάστασης συμμετέχουν συχνότερα κυβερνητικές υπηρεσίες σε χώρες επανεγκατάστασης και οι πρεσβείες τους στο εξωτερικό (όπου υπάρχουν), καθώς και η UNHCR, ο ΔΟΜ και ενίοτε ΜΚΟ. Καθένας από αυτούς τους ενδιαφερόμενους φορείς μπορεί να διαδραματίσει ρόλο στον σχεδιασμό και την υποστήριξη των αποστολών επιλογής επανεγκατάστασης. Οι αποστολές σχεδιάζονται συνήθως από κοινού μεταξύ ορισμένων από τους εν λόγω ενδιαφερόμενους φορείς προκειμένου να επιτευχθεί η καταλληλότερη υλικοτεχνική προσέγγιση και το πεδίο εφαρμογής της επιλογής. Η συμμετοχή πολλαπλών ενδιαφερόμενων μερών συμβάλλει επίσης στη διαχείριση διαφόρων πρακτικών λεπτομερειών, όπως η στέγαση, η μεταφορά, η ασφάλεια, το χρονοδιάγραμμα συναντήσεων, ο τρόπος λήψης βιομετρικών δεδομένων κ.λπ. Η συμμετοχή κάθε ενδιαφερόμενου μέρους είναι διαφορετική στα διάφορα στάδια της διαδικασίας επανεγκατάστασης. Ανάλογα με τη χώρα επανεγκατάστασης η οποία εκτελεί την αποστολή επανεγκατάστασης και τον τόπο στον οποίο θα πραγματοποιηθεί η αποστολή, τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να ποικίλλουν, ωστόσο αποτελούνται κυρίως από τους ακόλουθους βασικούς παράγοντες οι οποίοι περιγράφονται στο παρόν τμήμα.

Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR)

Η UNHCR ιδρύθηκε στις 14 Δεκεμβρίου 1950 από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών. Της έχει ανατεθεί η εντολή να υποστηρίζει τις κυβερνήσεις όσον αφορά την ευθύνη τους να παρέχουν προστασία και βιώσιμες λύσεις για τους πρόσφυγες. Ο οργανισμός έχει την εντολή να ηγείται και να συντονίζει τη διεθνή δράση για την προστασία των προσφύγων και την επίλυση των προβλημάτων των προσφύγων παγκοσμίως. Πρωταρχικός σκοπός της είναι η διασφάλιση των δικαιωμάτων και της ευημερίας των προσφύγων. Προσπαθεί να διασφαλίζει ότι όλοι μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμα να ζητούν άσυλο και να βρίσκουν

ασφαλές καταφύγιο, με την επιλογή να επιστρέψουν στην πατρίδα τους οικειοθελώς, να ενταχθούν τοπικά ή να επανεγκατασταθούν σε τρίτη χώρα.

Η επανεγκατάσταση περιλαμβάνει την επιλογή και τη μεταφορά προσφύγων από τη χώρα ασύλου σε τρίτη χώρα που έχει συμφωνήσει να τους δεχτεί ως πρόσφυγες με καθεστώς μόνιμης διαμονής⁽²⁾ και πορεία προς ενδεχόμενη απόκτηση ιθαγένειας.

Η εξασφάλιση διεθνούς προστασίας και η αναζήτηση βιώσιμων λύσεων για τους πρόσφυγες παραμένουν βασικοί στόχοι της UNHCR. Αν και τα καθήκοντα αυτά αναφέρονται συχνά ως διακριτές λειτουργίες, στην πραγματικότητα είναι αλληλεξαρτώμενα και η επανεγκατάσταση διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στην επίτευξη και των δύο αυτών στόχων. Η επανεγκατάσταση χρησιμεύει ως εργαλείο για την παροχή διεθνούς προστασίας και την κάλυψη των ειδικών αναγκών μεμονωμένων προσφύγων οι οποίοι διατρέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο. Αποτελεί επίσης μία από τις τρεις βιώσιμες λύσεις, παράλληλα με τον εκούσιο επαναπατρισμό και την τοπική ένταξη. Η UNHCR εντοπίζει και παραπέμπει τους πλέον ευάλωτους πρόσφυγες για επανεγκατάσταση. Για την υποβολή της υπόθεσής τους σε χώρα επανεγκατάστασης, οι πρόσφυγες πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις υποβολής σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες υποβολής αιτήσεων επανεγκατάστασης της UNHCR. Οι κατηγορίες αιτήσεων επανεγκατάστασης σχετίζονται με συγκεκριμένες ανάγκες ατομικής προστασίας και η χρήση της επανεγκατάστασης ως εργαλείου διεθνούς προστασίας απαιτεί γενικά την ταυτοποίηση ιδιαίτερα ευάλωτων ατόμων στο πλαίσιο πολύ μεγαλύτερης ομάδας προσφύγων. Οι αιτήσεις επανεγκατάστασης κατηγοριοποιούνται ανά προτεραιότητα ανάλογα με το επείγον του χαρακτήρα της υπόθεσης και απαριθμούνται στο *εγχειρίδιο της UNHCR για την επανεγκατάσταση*.

Η Υπηρεσία Επανεγκατάστασης (στην έδρα της UNHCR στη Γενεύη) ηγείται των διμερών συζητήσεων και της συνεργασίας με τις χώρες σχετικά με το μέγεθος και τη σύνθεση των προγραμμάτων τους και συντονίζει την κατανομή, την παρακολούθηση και την εποπτεία της υλοποίησης έναντι των στόχων που έχουν τεθεί από τις επιχειρήσεις πεδίου της UNHCR. Διαδραματίζει ρόλο στον καθορισμό των πόρων για το πεδίο και επιβλέπει ορισμένες ποιοτικές πτυχές της διαδικασίας. Επιπλέον, η Μονάδα Επεξεργασίας στην έδρα της UNHCR συντονίζει και παρακολουθεί την κατανομή και τη χρήση ειδικών ποσοστώσεων για επείγουσες και κατεπείγουσες υποθέσεις κατά την υποβολή των φακέλων. Διαμεσολαβεί επίσης μεταξύ των τοπικών γραφείων, της χώρας επανεγκατάστασης και του ΔΟΜ για τον ταχύ συντονισμό των μετακινήσεων.

Τα μεμονωμένα τοπικά γραφεία της UNHCR διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στον συντονισμό, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των δραστηριοτήτων επανεγκατάστασης. Τα τοπικά γραφεία εντοπίζουν τους πρόσφυγες, αναλαμβάνουν όλη την απαιτούμενη επεξεργασία και προετοιμάζουν τις αιτήσεις επανεγκατάστασης. Συχνά συνεργάζονται με τις χώρες σχετικά με τα λεπτομερή χαρακτηριστικά του προσφυγικού πληθυσμού και την οργάνωση αποστολών. Τα τοπικά γραφεία υποστηρίζονται από ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα απόσπασης εμπειρογνομόνων ειδικών σε θέματα επανεγκατάστασης, το οποίο παρέχεται από τους βασικούς εταίρους ΜΚΟ της UNHCR στο πλαίσιο ειδικών συμφωνιών και συμφωνιών χρηματοδότησης.

Τα περιφερειακά κέντρα υποστήριξης συντονίζουν και επιβλέπουν την παράδοση των αιτήσεων επανεγκατάστασης που προέρχονται από επιχειρήσεις εντός της περιφέρειάς τους, συμπεριλαμβανομένης της στενής εποπτείας των αιτήσεων φακέλων με υποθέσεις με ανάγκη για κατεπείγουσα/επείγουσα προστασία και των ιατρικών περιστατικών. Διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στον έλεγχο της ποιότητας, στην κατανομή των πόρων σε ολόκληρη την περιοχή και στην τήρηση των περιφερειακών στατιστικών για την επανεγκατάσταση.

⁽²⁾ Ορισμένες χώρες υποδοχής χορηγούν καθεστώς μόνιμης διαμονής κατά την άφιξη, ενώ άλλες χορηγούν προσωρινό καθεστώς πριν από το καθεστώς μόνιμης διαμονής.

Κυβερνητικοί οργανισμοί

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στα προγράμματα επανεγκατάστασης συμμετέχουν διάφορες αρχές. Συνήθως, τα προγράμματα υλοποιούνται από κάποια κυβερνητική υπηρεσία, όπως οι εθνικές αρχές μετανάστευσης και υποδοχής, ή από κάποιο υπουργείο. Υλοποιούνται από κοινού με παράγοντες όπως η αστυνομία, οι υπηρεσίες ασφαλείας, οι τοπικές αρχές κ.λπ.

Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΔΟΜ)

Ο ΔΟΜ ιδρύθηκε το 1951 με στόχο τη διασφάλιση της ασφαλούς και αξιοπρεπούς μετακίνησης των ευάλωτων μεταναστών και προσφύγων. Στον απόηχο του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, οι κυβερνήσεις αδυνατούσαν να βοηθήσουν κατά μόνας τους πολλούς εκτοπισθέντες επιζώντες να συνεχίσουν τη ζωή τους, και δημιουργήθηκε ο ΔΟΜ με σκοπό την παροχή βοήθειας για την επανεγκατάσταση των Ευρωπαίων οι οποίοι εκτοπίστηκαν συνεπεία του πολέμου. Βασική λειτουργία του οργανισμού μέχρι σήμερα παραμένει η μετακίνηση των ανθρώπων σε ασφαλή τοποθεσία για την έναρξη μιας καινούργιας ζωής. Έκτοτε, ο ΔΟΜ εξελίχθηκε στον Οργανισμό Μετανάστευσης των Ηνωμένων Εθνών με 169 κράτη μέλη, και η παγκόσμια παρουσία του έχει επεκταθεί σε περίπου 400 τοποθεσίες πεδίου.

Ο ΔΟΜ έχει υιοθετήσει πλήρως την αρχή ότι η ανθρώπινη και νόμιμη μετανάστευση ωφελεί τους μετανάστες και την κοινωνία. Ο ΔΟΜ αποτελεί τον κορυφαίο διεθνή οργανισμό ο οποίος συνεργάζεται τόσο με τους μετανάστες όσο και με τις κυβερνήσεις για την αντιμετώπιση των μεταναστευτικών προκλήσεων, αναγνωρίζοντας παράλληλα τα τεράστια δυνητικά οφέλη της μετανάστευσης για τις χώρες προορισμού, για τους ίδιους τους μετανάστες και για τις χώρες καταγωγής τους.

Ο ΔΟΜ δραστηριοποιείται σε τέσσερις ευρείς τομείς: μετανάστευση και ανάπτυξη, διευκόλυνση της μετανάστευσης, ρύθμιση της μετανάστευσης και αντιμετώπιση της αναγκαστικής μετανάστευσης.

Εθνικές πρεσβείες ή προξενία

Η εθνική αντιπροσωπεία η οποία βρίσκεται στη χώρα όπου πραγματοποιείται η αποστολή (ή στη χώρα άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης εάν δεν υπάρχει εθνική) αποτελεί μόνιμο σύνδεσμο στη διαδικασία επανεγκατάστασης. Λαμβάνοντας υπόψη το παραπάνω, η συνεργασία και η συμμετοχή της πρεσβείας είναι σημαντική.

Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ)

Μια ΜΚΟ μπορεί να συμμετέχει στην επανεγκατάσταση τόσο σε διεθνές όσο και σε εθνικό επίπεδο. Οι δραστηριότητες των ΜΚΟ κυμαίνονται από τη διεξαγωγή εργασιών σε επίπεδο ανάπτυξης πολιτικών έως την υπεράσπιση και την παροχή πρακτικής υποστήριξης και υπηρεσιών στους επανεγκατεστημένους πρόσφυγες.

Σε εθνικό επίπεδο, οι ΜΚΟ μπορούν να συμμετέχουν σε πολλές πτυχές της διαδικασίας επανεγκατάστασης – από την παροχή κοινωνικής και κοινοτικής στήριξης έως την παροχή βοήθειας στους πρόσφυγες για την εύρεση εργασίας και την εκμάθηση νέων γλωσσών. Η συμμετοχή των ΜΚΟ μπορεί να γίνεται σε εθελοντική βάση, στο πλαίσιο της οποίας οι ΜΚΟ προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στους επανεγκατεστημένους πρόσφυγες στην ίδια βάση με τους άλλους πρόσφυγες. Σε ορισμένες χώρες, οι ΜΚΟ συνάπτουν ειδικές συμβάσεις ή προσλαμβάνονται από το κράτος για την παροχή υπηρεσιών σε επανεγκατεστημένους πρόσφυγες.

Παραδείγματα ορισμένων ΜΚΟ οι οποίες συμμετέχουν σε διαδικασίες επανεγκατάστασης:

- Συμβούλια προσφύγων
- Caritas
- HIAS
- Ενώσεις της διασποράς.

Σε ορισμένες χώρες, στη διαδικασία επανεγκατάστασης δραστηριοποιούνται επίσης η Διεθνής Ομοσπονδία του Κινήματος του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου και οι Εθνικοί Σύλλογοι του Ερυθρού Σταυρού (όχι οι ΜΚΟ).

Ευρωπαϊκή Ένωση

Παρόλο που η λήψη απόφασης όσον αφορά τη συμμετοχή στην επανεγκατάσταση εναπόκειται στα κράτη μέλη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρέχει ένα κοινό πλαίσιο και χρηματοδοτική στήριξη μέσω χρηματοδότησης από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME). Από τον Ιούλιο του 2015 εφαρμόζεται ευρωπαϊκό σύστημα επανεγκατάστασης με σκοπό την παροχή νόμιμων και ασφαλών οδών εισόδου στην ΕΕ και την αύξηση των συλλογικών προσπαθειών επανεγκατάστασης των κρατών μελών.

Ερωτηματολόγιο πριν από την αποστολή

Με σκοπό τη διευκόλυνση και τον συντονισμό της προετοιμασίας των αποστολών, η UNHCR ανέπτυξε ένα *Ερωτηματολόγιο πριν από την αποστολή για αποστολές συνεντεύξεων επανεγκατάστασης (PMQ)* και έναν *Κατάλογο ελέγχου πριν από την αποστολή για αποστολές συνεντεύξεων επανεγκατάστασης*. Το έντυπο PMQ περιέχει βασικές πληροφορίες σχετικά με τις ημερομηνίες της αποστολής, τον προβλεπόμενο φόρτο υποθέσεων και τα στοιχεία επικοινωνίας των μελών της ομάδας της αποστολής, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις ταξιδιωτικές ρυθμίσεις και τις εγκαταστάσεις για τη διεξαγωγή συνεντεύξεων και ενημερωτικών συναντήσεων με την UNHCR. Ο έγκαιρος σχεδιασμός σε συνεργασία με την UNHCR μπορεί να διευκολύνεται με τη χρήση του εντύπου PMQ, το οποίο συμβάλλει στην ανταλλαγή λεπτομερειών και επιβεβαιώνει ότι έχουν τεθεί σε εφαρμογή οι απαραίτητες προετοιμασίες. Το εν λόγω έντυπο αποστέλλεται συνήθως εναλλάξ από τον έναν στον άλλον μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μέχρι να ολοκληρωθούν οι τελικές ρυθμίσεις. Σκοπός του ερωτηματολογίου είναι να υποβοηθήσει τον σχεδιασμό και τον συντονισμό των αποστολών συνεντεύξεων επανεγκατάστασης. Η συμπλήρωσή του δεν είναι υποχρεωτική. Αντίθετα, αποτελεί ένα εργαλείο που μπορεί να χρησιμοποιείται για τη διευκόλυνση των προετοιμασιών και η χρήση του ενθαρρύνεται σε περιπτώσεις στις οποίες απαιτείται για την αποστολή η παροχή υποστήριξης από την UNHCR. Ορισμένες χώρες διεξάγουν επίσης προπαρασκευαστικές αποστολές (προ-αποστολές) πριν από την πραγματική αποστολή επιλογής, προκειμένου να συναντώνται επιτόπου με τους εταίρους και να συζητούν χρονοδιαγράμματα, κινδύνους και στόχους που αφορούν την επιλογή.

Στο έντυπο PMQ, η χώρα επανεγκατάστασης αναφέρει πόσες υποθέσεις μπορούν να υποβληθούν. Συνήθης πρακτική της UNHCR είναι η υποβολή υπεράριθμων αιτήσεων σε ποσοστό περίπου 10%. Με αυτόν τον τρόπο καθίσταται δυνατή η αντιστάθμιση πιθανών αποσύρσεων και απορριφθεισών υποθέσεων, ενώ παράλληλα διασφαλίζεται η δυνατότητα κάλυψης της ποσόστωσης. Τα στοιχεία της UNHCR δείχνουν ότι τα ποσοστά αποδοχής παγκοσμίως υπερέβησαν το 90 % την τελευταία διετία.

Κριτήρια επιλογής για επανεγκατάσταση

Εκτός από τον ορισμό του «πρόσφυγα», όπως αυτός προβλέπεται στη Σύμβαση για τους Πρόσφυγες του 1951, οι χώρες επανεγκατάστασης μπορούν να διαθέτουν δικά τους πρόσθετα κριτήρια τα οποία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την αποδοχή κάποιου για

επανεγκατάσταση, ανάλογα με την εθνική τους νομοθεσία και τις προϋποθέσεις. Ακολουθούν παραδείγματα κριτηρίων στα οποία μπορεί να επιθυμούν να δίνουν προτεραιότητα οι χώρες επανεγκατάστασης: ιατρικά περιστατικά, άτομα τα διατρέχουν σοβαρό κίνδυνο να αντιμετωπίσουν περιστατικά βίας ή/και βασανιστηρίων, επιζώντες περιστατικών βίας ή/και βασανιστηρίων, ευάλωτες ομάδες, όπως νοικοκυριά με επικεφαλής γυναίκες, οικογένειες/ ομάδες οικογενειών ή άγαμοι. Τα κριτήρια επιλογής χρησιμοποιούνται για την καθοδήγηση τόσο της φάσης προεπιλογής όσο και της επιλογής στο πλαίσιο της αποστολής επιλογής.

Παρά το γεγονός ότι οι κυβερνήσεις είναι εκείνες οι οποίες αποφασίζουν σχετικά με τη χρήση ή όχι συγκεκριμένων κριτηρίων επιλογής, δεν πρέπει να παραβλέπουν τα ακόλουθα:

- να διασφαλίζουν ότι τα κριτήρια επιλογής βασίζονται σε ανάγκες και ότι δεν εισάγουν διακρίσεις·
- να λαμβάνουν υπόψη την ευαλωτότητα του πρόσφυγα και την ανάγκη του για προστασία
- να επιλέγουν μια ισορροπημένη ομάδα ατόμων, όπως άτομα με χαμηλό και υψηλό επίπεδο αλφαριθμητισμού και γλωσσικών δεξιοτήτων, με την ελπίδα ότι τα άτομα με πιο προηγμένες δεξιότητες και ικανότητες θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως άτομα υποστήριξης και παροχής πόρων για άλλα μέλη της ομάδας.

Παρά την εν λόγω επιθυμία για ισορροπία, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το πρωταρχικό κριτήριο για την επιλογή των προσφύγων θα πρέπει πάντα να παραμένει το υπόβαθρο των προσφύγων όσον αφορά τις ανάγκες προστασίας και επανεγκατάστασης.

Προετοιμασίες αποστολής

Οι προετοιμασίες μιας αποστολής είναι διάφορες. Ένα μέρος καλύπτεται από το έντυπο ΡΜQ. Επιπλέον, ο ΔΟΜ είναι σε θέση να στηρίζει τις χώρες της ΕΕ+ με τις ρυθμίσεις διευκόλυνσης και υλικοτεχνικής υποστήριξης που σχετίζονται με την υλοποίηση αποστολών επιλογής και/ή την επεξεργασία θεωρήσεων. Σε αυτές περιλαμβάνονται η στέγαση, η μεταφορά, οι ρυθμίσεις ασφαλείας, η πρόσβαση σε ομάδα διερμηνέων και φροντιστών παιδιών, οι χερσαίες μεταφορές εντός της χώρας, ο εξοπλισμός και ούτω καθεξής. Ο ΔΟΜ συνεργάζεται στενά με την UNHCR και τις χώρες, για παράδειγμα, για τον σχεδιασμό προγραμμάτων συνεντεύξεων που ταιριάζουν στο συγκεκριμένο πλαίσιο μιας συγκεκριμένης χώρας υποδοχής.

Στην παρούσα ενότητα επισημαίνονται ορισμένες από τις εργασίες που πρέπει να διεκπεραιώνονται κατά τη διάρκεια της φάσης προπαρασκευής.

Ο φόρτος υποθέσεων

Μόλις οι υποθέσεις επανεγκατάστασης υποβληθούν στην υπηρεσία σας, καταχωρήστε τις στο εθνικό σας σύστημα καταχώρισης. Ορισμένες χώρες αισθάνονται επίσης την ανάγκη να διατηρούν κάποιο συμπληρωματικό εργαλείο, όπως ένα φύλλο επισκόπησης ή ένα ημερολόγιο. Για παράδειγμα ενός τέτοιου συμπληρωματικού εργαλείου, ανατρέξτε στο [Υπόδειγμα για την ετήσια επισκόπηση των υποβληθεισών αιτήσεων υποθέσεων επανεγκατάστασης](#). Εάν είναι απαραίτητο, είναι δυνατή η κοινοποίηση στους βασικούς παράγοντες της αποστολής μιας συλλογής ή επισκόπησης των υποβληθεισών υποθέσεων. Για την ομαλή εξέλιξη της αποστολής επιλογής, είναι σημαντικό το σύνολο των δεδομένων να επιβεβαιώνεται από όλους τους βασικούς παράγοντες. Εάν απαιτείται από τις εθνικές σας τυποποιημένες διαδικασίες λειτουργίας (ΤΔΛ), διεξάγετε προληπτικούς ελέγχους των αρχείων της UNHCR (RRF και άλλων υποστηρικτικών εγγράφων) για τυχόν ζητήματα ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένων ενδεχομένως και των προληπτικών ελέγχων των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Στο τέλος της φάσης προεπιλογής, καταρτίζεται εντός ενός χρονοδιαγράμματος συνεντεύξεων ένας τελικός κατάλογος των προς συνέντευξη ατόμων. Ο κατάλογος αυτός καταρτίζεται συνήθως από την UNHCR ή τη χώρα επανεγκατάστασης, και περιστασιακά

επίσης από τον ΔΟΜ. Η χώρα επανεγκατάστασης διαβιβάζει συνήθως το χρονοδιάγραμμα των συνεντεύξεων στο τοπικό γραφείο της UNHCR στη χώρα ασύλου στην οποία πρόκειται να πραγματοποιηθεί η αποστολή επιλογής. Για ένα παράδειγμα του τρόπου εμφάνισης ενός σχεδιαγράμματος συνεντεύξεων, ανατρέξτε στο [Υπόδειγμα για τον προγραμματισμό των συνεντεύξεων επιλογής επανεγκατάστασης](#).

Αξιολόγηση κινδύνων για την ασφάλεια

Η χώρα επανεγκατάστασης ή η UNHCR μπορεί να διενεργεί εκτίμηση κινδύνου για την ασφάλεια του τόπου προορισμού ή/και του καταυλισμού προσφύγων στη χώρα ασύλου.

Πρόγραμμα αποστολής

Το πρόγραμμα αποστολής παρέχει μια επισκόπηση των κρίσιμων πτυχών της αποστολής. Συνήθως περιέχει κατάλογο επαφών, το σχέδιο αποστολής που περιλαμβάνει τα στοιχεία του ταξιδιού (ώρες, αριθμός πτήσης κ.λπ.), τις χρονοθυρίδες των συνεντεύξεων και άλλες δραστηριότητες, όπως ενημερωτικές συναντήσεις και συναντήσεις απολογισμού με την UNHCR, τον ΔΟΜ, την εθνική πρεσβεία ή τις τοπικές αρχές. Όταν το πρόγραμμα της αποστολής είναι έτοιμο, κοινοποιήστε το εν λόγω έγγραφο στους βασικούς παράγοντες.

Αντιπροσωπεία της αποστολής

Οι ομάδες αποστολής μπορούν να αποτελούνται από εκπροσώπους διαφόρων κυβερνητικών υπηρεσιών ή/και εξωτερικών υπηρεσιών. Επιλέξτε τα μέλη της αντιπροσωπείας σύμφωνα με τις εθνικές συμφωνίες ή/και τις καθιερωμένες ΤΔΛ. Είναι σημαντικό οι αντίστοιχοι ρόλοι και οι αρμοδιότητες όλων των μελών της ομάδας επιλογής να είναι σαφώς καθορισμένοι και καλά μελετημένοι.

Τα μέλη της αντιπροσωπείας πρέπει να ενημερώνονται εγκαίρως σχετικά με τα ταξιδιωτικά έγγραφα (την ανάγκη κατοχής έγκυρου διαβατηρίου και ενδεχομένως θεώρησης), καθώς και σχετικά με τυχόν ανάγκες για εμβολιασμούς ή άλλες ιατρικές απαιτήσεις ή συστάσεις.

Εάν κάποιο μέλος της αντιπροσωπείας δεν διαθέτει επί του παρόντος διαβατήριο, θα πρέπει να έχει υπόψη τον χρόνο που απαιτείται για την υποβολή αίτησης για έκδοση διαβατηρίου. Εάν έχετε ειδοποιηθεί σχετικά από την πρεσβεία σας ή τη UNHCR, υποβάλετε αίτηση για επίσημο ή διπλωματικό διαβατήριο. Να ελέγχετε πάντα την ισχύ του διαβατηρίου σας, καθώς μερικές φορές η ισχύς του πρέπει να εκτείνεται έως και έξι μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία σκοπεύετε να επιστρέψετε στο σπίτι σας.

Στις περισσότερες χώρες στις οποίες πραγματοποιείται η επιλογή, η θεώρηση εισόδου είναι υποχρεωτική. Με βάση τα παραπάνω, είναι σημαντικά τα ακόλουθα σημεία:

- ελέγξτε τον ισχύοντα κανονισμό για τις θεωρήσεις·
- συμπληρώστε το απαραίτητο έντυπο αίτησης·
- ρωτήστε την οικεία πρεσβεία εάν απαιτείται επίσημη επιστολή έγκρισης·
- υποβάλλετε εγκαίρως αίτηση, ανάλογα με τις οδηγίες που περιέχονται στον ιστότοπο της πρεσβείας·
- ελέγξτε την εγκυρότητα των διαβατηρίων των μελών της αντιπροσωπείας.

Είναι σημαντικό να ελέγχεται η κατάσταση της υγείας στην εν λόγω χώρα. Το μέλος της αντιπροσωπείας πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις υφιστάμενες ανάγκες όσον αφορά τον εμβολιασμό και άλλα προληπτικά μέτρα. Κατά περίπτωση, εμβολιαστείτε εγκαίρως (4-6 εβδομάδες πριν από την αποστολή) και αγοράστε τα συνιστώμενα φάρμακα. Για

πληροφορίες σχετικά με τους συνιστώμενους εμβολιασμούς και φάρμακα, ανατρέξτε στον ιστότοπο της αρμόδιας υγειονομικής αρχής ή επικοινωνήστε με την εθνική σας πρεσβεία.

Για την προετοιμασία των μελών της αντιπροσωπείας για τα καθήκοντά τους σε μια αποστολή επιλογής, είναι σκόπιμη η οργάνωση μιας ενημερωτικής συνεδρίας πριν από την αποστολή επιλογής. Κατά τη διάρκεια της ενημέρωσης, συνιστάται να καλύπτονται οι ακόλουθες πτυχές:

- βασικές γνώσεις σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα επανεγκατάστασης·
- το σχέδιο αποστολής, συμπεριλαμβανομένων των λεπτομερειών του ταξιδιού και του χρονοδιαγράμματος των συνεντεύξεων·
- πληροφορίες σχετικά με τη χώρα στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αποστολή, συμπεριλαμβανομένης της κατάστασης των προσφύγων και της κατάστασης όσον αφορά την ασφάλεια·
- η διαδικασία της αποστολής·
- το ωράριο εργασίας·
- πτυχές προϋπολογισμού·

Οι επικεφαλής ή οι συντονιστές της αποστολής καλό θα είναι να παραπέμπουν τους συμμετέχοντες στην αποστολή σε σχετικά πακέτα πληροφοριών υλικοτεχνικής υποστήριξης ή μελέτης ιστορικού.

Οι πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση στη χώρα καταγωγής και στη χώρα ασύλου των εν λόγω προσφύγων πρέπει να παρέχονται στο πλαίσιο συναντήσεων και συζητήσεων προεπιλογής. Οι πληροφορίες σχετικά με τη χώρα καταγωγής (ΠΧΚ) καθώς και οι πληροφορίες σχετικά με τη χώρα ασύλου μπορούν να παρέχονται από τον ίδιο τον οργανισμό σας, την εθνική σας πρεσβεία, το τοπικό γραφείο της UNHCR ή/και άλλους οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων των ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στον τομέα της διεθνούς προστασίας. Σχετικές πληροφορίες μπορούν επίσης να βρίσκονται από τις δικτυακές πύλες ΠΧΚ και διάφορες άλλες πηγές στο διαδίκτυο.

Ενδέχεται να είναι αναγκαία η σχετική λήψη απόφασης όσον αφορά ποιες πληροφορίες σχετικά με την αποστολή θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως δημόσιες και ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιορίζονται.

Επιπλέον, ενδέχεται να είναι αναγκαία η λήψη αποφάσεων σχετικά με τον τρόπο χειρισμού και μεταφοράς ευαίσθητων εγγράφων, προκειμένου να ληφθούν υπόψη θέματα ασφάλειας και εμπιστευτικότητας. Οι κρατήσεις πτήσεων και καταλυμάτων για την ομάδα της αποστολής επιλογής πρέπει να πραγματοποιούνται και να επιβεβαιώνονται από το ταξιδιωτικό σας γραφείο το συντομότερο δυνατόν.

Ενημέρωση των βασικών παραγόντων

Στα τοπικά γραφεία της UNHCR και του ΔΟΜ θα πρέπει να παρέχονται όλες οι σχετικές πληροφορίες διοικητικής φύσης και υλικοτεχνικής υποστήριξης σχετικά με την αποστολή επιλογής. Σε αυτές περιλαμβάνονται ο κατάλογος των προσώπων που πρόκειται να υποβληθούν σε συνέντευξη από την ομάδα αποστολής, τα ονόματα των μελών της ομάδας αποστολής, τα δρομολόγια των ταξιδιωτικών μετακινήσεων, ο αριθμός των ομάδων συνέντευξης, ο αριθμός των απαιτούμενων αιθουσών συνέντευξης και τυχόν απαιτούμενες υπηρεσίες διερμηνείας. Πρέπει να εξασφαλίζεται η προμήθεια όλων των θεωρήσεων, εμβολιασμών και άλλων απαιτούμενων εγγράφων για τα μέλη της ομάδας επιλογής.

Εάν οι συνεντεύξεις πρόκειται να διεξαχθούν σε καταυλισμό προσφύγων, πρέπει να αναφέρονται σαφώς στο έντυπο PMQ και να επιβεβαιώνονται από την UNHCR οι ρυθμίσεις σχετικά με τις εγκαταστάσεις συνεντεύξεων, τους διερμηνείς, τη μεταφορά και τη στέγαση.

Πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη ότι πρέπει να ζητείται εγκαίρως από τις τοπικές αρχές επίσημη άδεια για την είσοδο στον καταυλισμό προσφύγων. Στο μέτρο του δυνατού, οι αποστολές επιλογής καλούνται να βασίζονται σε ίδιους πόρους όσον αφορά τον χώρο, τη μεταφορά και τον εξοπλισμό των συνεντεύξεων, προκειμένου να ελαχιστοποιείται η διατάραξη των επιτόπιων επιχειρήσεων της UNHCR στην οικεία χώρα. Σε απομακρυσμένες τοποθεσίες ή/και τοποθεσίες καταυλισμών, η UNHCR μπορεί να παρέχει βοήθεια όσον αφορά τη στέγαση, αν και αυτό ενδέχεται να μην ισχύει σε κάθε περίπτωση.

Η πρεσβεία ή το προξενείο (εφόσον υπάρχει) πρέπει να ενημερώνονται για την αποστολή. Οι πρεσβείες ή τα προξενεία μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο σε μεταγενέστερο στάδιο στη χορήγηση αδειών διαμονής ή/και στην προετοιμασία προσωρινών ταξιδιωτικών εγγράφων, εφόσον χρειαστεί. Για περαιτέρω συμβουλές σχετικά με τις προετοιμασίες, ανατρέξτε στον [Κατάλογο Ελέγχου για την υλοποίηση αποστολών επιλογής](#).

Προϋπολογισμός αποστολής

Η αποστολή επιλογής στο πεδίο συνεπάγεται τη μετακίνηση και διαμονή σε ξένη χώρα. Οι δαπάνες μιας αποστολής επιλογής συνήθως εμπίπτουν στις διατάξεις του πλαισίου του εθνικού κανονισμού για τις κυβερνητικές αποστολές ή τις επισκέψεις στο εξωτερικό. Σε αυτή την περίπτωση, κρίνεται σκόπιμη η εξοικείωσή σας με τον εν λόγω κανονισμό.

Συνιστάται η διεξαγωγή μιας οικονομικής επισκόπησης η οποία να περιλαμβάνει τις δραστηριότητες για τις οποίες θα χρειαστεί η καταβολή χρηματικών ποσών (εκ των προτέρων, επί τόπου ή αργότερα) και τις δραστηριότητες για τις οποίες δεν θα υπάρξουν δαπάνες. Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι δυνητικές δαπάνες για τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- τη χρήση των εγκαταστάσεων των συνεντεύξεων.
- τη χρήση διερμηνέων (σε ορισμένες περιπτώσεις απαιτείται άμεση πληρωμή των διερμηνέων σε μετρητά).
- τη μεταφορά του προσωπικού και των προσφύγων από και προς τις εγκαταστάσεις συνεντεύξεων.
- την τοπική στέγαση της ομάδας αποστολής και, ενδεχομένως, των προσφύγων.
- τη φύλαξη παιδιών (νταντάδες).
- την καθημερινή τροφοδοσία των προσφύγων, των μελών της αποστολής και των διερμηνέων.
- την ημερήσια αποζημίωση των μελών της αποστολής.
- τις πτήσεις των μελών της αποστολής.
- τις δαπάνες για την έκδοση θεώρησης για τα μέλη της αποστολής.
- εάν είναι δυνατόν, οποιεσδήποτε άλλες δαπάνες.

Επιπλέον, συνιστάται να διευκρινίζεται εκ των προτέρων σε ποιον θα πρέπει να καταβάλλονται οι εν λόγω δαπάνες, για παράδειγμα, στην UNHCR ή στον ΔΟΜ. Συνήθως ο ΔΟΜ έχει υπογράψει με τις χώρες της ΕΕ+ συμφωνίες-πλαίσια για τη συνεργασία στον τομέα της επανεγκατάστασης, στις οποίες καλύπτεται η υλικοτεχνική και επιχειρησιακή υποστήριξη για τις αποστολές επιλογής. Ανάλογα με τη συμφωνία που έχει συνάψει με τις χώρες της ΕΕ+, ο ΔΟΜ διευθετεί τα έξοδα μέσω οικονομικής έκθεσης ή τιμολογίου το οποίο κοινοποιείται στον φορέα ο οποίος έχει συνάψει τη συμφωνία-πλαίσιο με τον ΔΟΜ σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας.

Είναι σημαντικό να γνωρίζετε εκ των προτέρων ποιες επιλογές πληρωμής είναι διαθέσιμες στη χώρα στην οποία πραγματοποιείται η αποστολή. Η πρεσβεία σας, η UNHCR ή ο ΔΟΜ μπορούν να σας ενημερώσουν σχετικά με:

- τη συναλλαγματική ισοτιμία με το τοπικό νόμισμα·
- τη χρήση μετρητών·
- τη χρήση πιστωτικών καρτών·
- τη χρήση ΑΤΜ.

Σε περίπτωση προγραμματισμού (επίσημων) επισκέψεων ή συναντήσεων στο πρόγραμμα της αποστολής, θα πρέπει να ενημερώνεστε εκ των προτέρων εάν είναι σκόπιμη κάποια παροχή ή προσφορά. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε για γίνεται, για παράδειγμα, στο πλαίσιο μιας επίσκεψης αβροφροσύνης στις τοπικές αρχές, μιας συνάντησης με την πρεσβεία ή μια διεθνή οργάνωση ή στο πλαίσιο της συνεδρίασης απολογισμού στο τέλος της αποστολής. Οι εν λόγω εκδηλώσεις είναι κατάλληλες για την επίδειξη ευγένειας ή της ευγνωμοσύνης σας όσον αφορά τη διαμεσολάβηση ή τη διευκόλυνση της αποστολής. Οι εν λόγω δαπάνες είναι επίσης δυνατόν να περιλαμβάνονται στην οικονομική επισκόπηση της αποστολής.

ΜΕΡΟΣ II. ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Συναντήσεις με τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη στο πεδίο

Οι εργασίες της αποστολής επιλογής ξεκινούν συνήθως με ενημερώσεις και συναντήσεις με την UNHCR και τον ΔΟΜ, από κοινού ή ξεχωριστά. Η απόφαση σχετικά με το εάν θα είναι απαραίτητη η παρουσία στις εν λόγω συναντήσεις ολοκληρωθείς της αποστολής ή μόνο αυτή του επικεφαλής της αποστολής ή κάποιου άλλου διορισμένου για τον σκοπό αυτό ατόμου εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια κάθε αποστολής. Συνήθως επιλέγεται η πρώτη επιλογή, η οποία και συνιστάται επειδή αφορά τους πάντες και επιτρέπει την πρώτη άμεση επαφή με το προσωπικό στο πεδίο. Εφόσον δεν υποβληθεί κάποιο άλλο συγκεκριμένο αίτημα, συνήθως η UNHCR ενημερώνει την ομάδα σχετικά με την κατάσταση των προσφύγων στη χώρα καταγωγής και τη χώρα ασύλου, τις διαδικασίες επανεγκατάστασης της UNHCR και την κατάσταση όσον αφορά τον τομέα της ασφάλειας (συμπεριλαμβανομένων των πιθανών ιατρικών κινδύνων). Η ενημέρωση αποτελεί επίσης μια ευκαιρία για τους συμμετέχοντες στην αποστολή να συζητήσουν θέματα υλικοτεχνικής υποστήριξης (π.χ. πιθανές αλλαγές στο χρονοδιάγραμμα των συνεντεύξεων) ή/και απαραίτητα ζητήματα που σχετίζονται με υποθέσεις. Επίσης, η UNHCR ενημερώνει συνήθως την ομάδα σχετικά με τα προφίλ των υποβληθεισών υποθέσεων τις οποίες θα πρέπει να έχει υπόψη της η ομάδα, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συγκεκριμένων υποθέσεων τις οποίες η ίδια επιθυμεί να επισημάνει. Μερικές φορές, εάν κάποιο κράτος επανεγκατάστασης έχει δηλώσει στο ΡΜQ ότι είναι πρόθυμο για την αποδοχή υποβολών κατά τη διάρκεια της αποστολής, η UNHCR μπορεί να επιθυμεί τη συζήτηση της δυνατότητας προσθήκης υποθέσεων. Μπορεί επίσης να διοργανώσει κάποια επιτόπια επίσκεψη για την ενίσχυση της κατανόησης του πλαισίου της κατάστασης στη χώρα ασύλου. Σε περίπτωση συμμετοχής και άλλων εταίρων στο μέρος της ενημέρωσης κατά τη διάρκεια του οποίου αναλύονται συγκεκριμένες υποθέσεις, φροντίστε να

έχετε κατά νου την αρχή του απορρήτου και της εμπιστευτικότητας.

Κατά τη διάρκεια των αρχικών ενημερώσεων με τον ΔΟΜ είναι δυνατή η ανάλυση πρακτικών ζητημάτων και ζητημάτων υλικοτεχνικής υποστήριξης. Σε αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται, εφόσον πρόκειται για παροχές του ΔΟΜ, ζητήματα που αφορούν τις αίθουσες συνεντεύξεων, τους διερμηνείς, τη μεταφορά των προσφύγων από και προς την τοποθεσία συνεντεύξεων, τη στέγαση και τροφοδοσία των προσφύγων, τα μέτρα ασφαλείας, τον τεχνικό εξοπλισμό (φωτοτυπικό μηχάνημα, σαρωτή, Wi-Fi κ.λπ.), τις υπηρεσίες παιδικής μέριμνας και ούτω καθεξής. Ο ΔΟΜ επισημαίνει τις πιθανές επιχειρησιακές προκλήσεις που πρέπει να ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο της εν λόγω χώρας. Επίσης αναλύεται η διαδικασία διεκπεραίωσης των θεωρήσεων για τους πρόσφυγες και άλλες ταξιδιωτικές ρυθμίσεις. Αναλυτικά στοιχεία για πιθανές εκπαιδευτικές εκδρομές σε καταλύματα ή εγκαταστάσεις προσφύγων στις οποίες πραγματοποιούνται συστατικά στοιχεία της διαδικασίας επανεγκατάστασης (όπως ιατρικές εγκαταστάσεις) είναι επίσης δυνατόν να συζητηθούν με τον ΔΟΜ.

Εφόσον είναι δυνατόν, εξίσου χρήσιμη μπορεί να είναι η διοργάνωση σε κάποιο σημείο κατά τη διάρκεια της αποστολής ξεχωριστής συνάντησης με την πρεσβεία της χώρας επανεγκατάστασης. Οι αξιωματούχοι της πρεσβείας μπορούν, για παράδειγμα, να παρέχουν στην ομάδα της αποστολής επιλογής πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την πρώτη χώρα ασύλου και πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση της ασφάλειας στη χώρα. Μπορεί επίσης να ενδιαφέρονται για την παροχή από την ομάδα ενημέρωσης σχετικά με το πρόγραμμα επανεγκατάστασης.

Την/τις ημέρα/-ες των συνεντεύξεων

Συνεδρίες ενημερώσεων με διερμηνείς

Στην περίπτωση που οι διερμηνείς για τις συνεντεύξεις παρέχονται από την UNHCR ή τον ΔΟΜ, φροντίστε για την κατάλληλη

ενημέρωση των διερμηνέων πριν από την έναρξη των συνεντεύξεων. Αφιερώστε λίγο χρόνο και συναντηθείτε μαζί τους για να γνωριστείτε μεταξύ σας. Πρόκειται για μια καλή ευκαιρία για την ανάλυση οποιουδήποτε κώδικα δεοντολογίας θα πρέπει να τηρούν η ομάδα σας και οι διερμηνείς, τυχόν ευαίσθητων υποθέσεων ή θεμάτων τα οποία ενδέχεται να προκύψουν κατά τη διάρκεια της συνεργασίας σας, και τυχόν ζητημάτων υλικοτεχνικής υποστήριξης (ωράριο εργασίας, πληρωμές, κ.λπ.).

Επειδή ο τρόπος εργασίας σε κάθε χώρα επανεγκατάστασης διαφέρει, καλό θα είναι να διεξάγετε συζητήσεις με τους διερμηνείς σχετικά με ορισμένα θέματα τα οποία είναι σημαντικά για την ομάδα σας. Καλό θα είναι επίσης να χωρίσετε τους χειριστές υποθέσεων σε ζευγάρια με τους διερμηνείς. Ορισμένες χώρες παρέχουν στους διερμηνείς ενημέρωση σχετικά με τα αναμενόμενα πρότυπα εμπιστευτικότητας και επαγγελματισμού κατά τη διάρκεια ενημερωτικής συνεδρίας στην έναρξη της αποστολής επιλογής. Τις εν λόγω πληροφορίες παρέχει συνήθως ο επικεφαλής της αποστολής, και το προτεινόμενο περιεχόμενο για αυτό το είδος ενημερωτικής συνεδρίας παρέχεται στο Σημείωμα καθοδήγησης σχετικά με την επικοινωνία μέσω διερμηνέων.

Εκτός από τις ενημερωτικές συνεδρίες, ορισμένες χώρες παρέχουν στους διερμηνείς και ένα έγγραφο το οποίο ονομάζεται κώδικας δεοντολογίας. Εφόσον είναι δυνατόν, το έγγραφο αυτό πρέπει να αποστέλλεται στους διερμηνείς μέσω του ΔΟΜ ή της UNHCR πριν από την αποστολή επιλογής. Το περιεχόμενο του Κώδικα Δεοντολογίας περιγράφεται στο εργαλείο που αναφέρεται στην παραπάνω παράγραφο. Οι διερμηνείς μπορούν να ερωτώνται εάν έχουν μελετήσει το έγγραφο κατά τη διάρκεια της αρχικής ενημέρωσης από τον επικεφαλής της αποστολής. Ο επικεφαλής της αποστολής μπορεί να τους ζητήσει να υπογράψουν κάποια δήλωση με την οποία βεβαιώνουν ότι έχουν διαβάσει τον εν λόγω κώδικα και ότι είναι έτοιμοι να εργαστούν σύμφωνα με τις αρχές που περιγράφονται σε αυτόν. Η ενημέρωση του διερμηνέα πριν από τη συνέντευξη από τον χειριστή υποθέσεων επανεγκατάστασης είναι σημαντική, ώστε ο τελευταίος να είναι σίγουρος ότι ο διερμηνέας κατανοεί τις υποχρεώσεις του.

Αναγνώριση των προτύπων ποιότητας της διερμηνείας

Εάν η αντιπροσωπεία χρησιμοποιεί τοπικούς διερμηνείς, ορισμένες χώρες επανεγκατάστασης παρέχουν σε εκείνους των οποίων οι υπηρεσίες θεωρούνται ικανοποιητικές ευχαριστήρια επιστολή ή βεβαίωση.

Συνεδρίες ενημερώσεων με πρόσφυγες

Αποτελεί κοινή πρακτική των κρατών επανεγκατάστασης να ενημερώνουν τους πρόσφυγες και να τους εξηγούν τι να περιμένουν από τη διαδικασία επανεγκατάστασης πριν από την έναρξη των συνεντεύξεων, ιδανικά το πρωί πριν από την έναρξη των πρώτων συνεντεύξεων. Είναι, ωστόσο, σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη ότι σε αυτό το στάδιο οι πρόσφυγες συχνά επικεντρώνονται στη συνέντευξη και ενδέχεται να μην μπορούν να ανακτούν και να θυμούνται με ευκολία τις όσες πληροφορίες τους έχουν κοινοποιηθεί. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό η παροχή των πληροφοριών να είναι περιορισμένη και να επικεντρώνεται στα πλέον επικείμενα γεγονότα, δηλαδή την ίδια τη συνέντευξη και τη διαδικασία επιλογής. Δεν είναι ενδεχομένως η πλέον κατάλληλη στιγμή για την παροχή αναλυτικών πληροφοριών σχετικά με τη χώρα επανεγκατάστασης. Ωστόσο, θα ήταν χρήσιμο να επισημαίνονται ορισμένα βασικά μηνύματα σχετικά με τη διαδικασία ή τις συνέπειες της επανεγκατάστασης (π.χ. το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης κ.λπ.).

Οι πληροφορίες θα πρέπει να κοινοποιούνται προφορικά και μπορούν να υποστηρίζονται από ενημερωτικά φυλλάδια τα οποία θα παρέχονται σε κάθε οικογένεια ή άτομο. Προκειμένου η ενημέρωση αυτή να καθίσταται όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική, προσπαθήστε να την οργανώνετε σε ένα ήσυχο περιβάλλον (χωρίς μικρά παιδιά, εάν είναι δυνατόν) και φροντίζετε ο διερμηνέας να γίνεται επαρκώς κατανοητός. Ίσως συνιστάται η διάρκεια αυτών των τύπων ενημέρωσης να περιορίζεται σε 30 λεπτά κατ' ανώτατο όριο. Κατά τη διάρκεια των εν λόγω συνεδριών, οι πρόσφυγες πρέπει να ενθαρρύνονται να υποβάλλουν ερωτήσεις,

έτσι ώστε να μπορούν να προσέρχονται στις συνεντεύξεις προετοιμασμένοι.

Όσον αφορά το περιεχόμενο μιας συνεδρίας αυτού του τύπου, οι σημαντικότεροι τομείς συνοψίζονται στο Σημείωμα καθοδήγησης για τις προπαρασκευαστικές ενημερώσεις των προσφύγων. Σημειώνεται ότι το περιεχόμενο του εν λόγω εργαλείου αποτελείται από παραδείγματα από διάφορες χώρες επανεγκατάστασης και πρέπει να προσαρμόζεται ώστε να συμμορφώνεται με τους εθνικούς κανονισμούς ή τα εθνικά πλαίσια.

Συνέντευξη επιλογής

Βασικό στοιχείο κάθε αποστολής επιλογής αποτελεί η συνέντευξη επιλογής. Γενικά οι συνεντεύξεις διεξάγονται σε ατομική βάση, συχνά με στόχο την συμπλήρωση των πληροφοριών του φακέλου, και επίσης με σκοπό την καταγραφή πιθανών επικαιροποιήσεων στην εκάστοτε μεμονωμένη υπόθεση. Σκοπός της συνέντευξης επιλογής είναι η εξέταση των παραγόντων οι οποίοι σχετίζονται με την ανάγκη διεθνούς προστασίας και την ανάγκη επανεγκατάστασης. Ωστόσο, οι συνεντεύξεις επιλογής δεν περιορίζονται πάντα σε αυτό το θέμα, και ορισμένες χώρες μπορεί να διαθέτουν πρόσθετα, ή άλλα, κριτήρια τα οποία πλαισιώνονται από το εθνικό τους πλαίσιο. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα μπορούν να λαμβάνονται για την προετοιμασία μιας συνέντευξης επιλογής και τον τρόπο διεξαγωγής μιας επιτόπιας συνέντευξης επιλογής, ανατρέξτε στον [Πρακτικό οδηγό για τον σχεδιασμό και τη διεξαγωγή συνεντεύξεων επανεγκατάστασης](#).

Μετά τη συνέντευξη επιλογής (αποτελέσματα της αποστολής)

Στο τέλος κάθε ημέρας συνεντεύξεων, συνιστάται στην ομάδα της αποστολής να λαμβάνει προκαταρκτικές αποφάσεις για όλες τις υποθέσεις που εξετάζονται κατά τη διάρκεια της ημέρας. Περίπλοκες υποθέσεις ή άλλες υποθέσεις στις οποίες δεν κατέστη δυνατόν να ληφθεί απόφαση («εκκρεμείς υποθέσεις») μπορούν να αναπέμπονται στη χώρα επανεγκατάστασης για διαβούλευση. Είναι χρήσιμος ο εντοπισμός των εν λόγω περιπτώσεων το συντομότερο δυνατόν στη

διαδικασία, προκειμένου να αποφεύγεται η σπατάλη χρόνου.

Επίσης χρήσιμη είναι η οργάνωση συνεδριάσεων απολογισμού μεταξύ των μελών της αποστολής σε τακτά χρονικά διαστήματα, προκειμένου να εξετάζονται οι υποθέσεις οι οποίες έχουν γίνει δεκτές, οι εκκρεμείς υποθέσεις και οι υποθέσεις οι οποίες έχουν απορριφθεί. Αυτό είναι ιδιαίτερα πολύτιμο κατά τη διάρκεια μακροχρόνιων αποστολών επιλογής, στις οποίες αξιολογείται σε καθημερινή βάση μεγάλος αριθμός υποθέσεων.

Μετά την ολοκλήρωση όλων των συνεντεύξεων, θα πρέπει να δίνεται πρόσθετη προσοχή και να γίνεται επανεξέταση όλων των εκκρεμών υποθέσεων. Στη συνέχεια, έρχεται η ώρα για την κατάρτιση του «καταλόγου υποθέσεων υπό εξέταση» ή του καταλόγου των «τελικών αποφάσεων» εφόσον οι εθνικοί κανονισμοί επιτρέπουν/απαιτούν τη λήψη αποφάσεων πριν από την επιστροφή από την αποστολή.

Η συνεδρίαση απολογισμού με την UNHCR στο τέλος της αποστολής επιλογής αποτελεί συνήθη πρακτική για πολλές χώρες επανεγκατάστασης και θεωρείται χρήσιμη. Επιτρέπει στην ομάδα της αποστολής επιλογής να παράσχει ανατροφοδότηση τόσο για τις υλικοτεχνικές πτυχές όσο και για τις υποθέσεις για τις οποίες διεξήχθησαν συνεντεύξεις. Εάν στην οργάνωση της αποστολής συμμετείχαν ο ΔΟΜ ή κάποιος άλλος οργανισμός (π.χ. Πρεσβεία), μπορούν και αυτοί να προσκαλούνται για το μέρος της συνεδρίασης απολογισμού που αφορά την υλικοτεχνική υποστήριξη. Πριν από την τελική συνεδρίαση απολογισμού με την UNHCR, μπορεί να πραγματοποιείται εσωτερική συνεδρίαση απολογισμού με τα μέλη της ομάδας αποστολής.

Αυτό θα δίνει τη δυνατότητα στον επικεφαλής της αποστολής να προσδιορίζει τα θέματα που θα συζητηθούν με τους εταίρους. Κατά τη διάρκεια μιας συνεδρίασης απολογισμού σχετικά με τις υλικοτεχνικές πτυχές περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων προς συζήτηση τα εξής θέματα:

Συνθήκες εργασίας

Ποιότητα των αιθουσών συνεντεύξεων, των επίπλων γραφείου, επαρκής προστασία του απορρήτου κατά τη διάρκεια των

συνεντεύξεων, οργάνωση του χώρου αναμονής, τροφοδοσία, εγκαταστάσεις υγιεινής, εγκαταστάσεις φωτοτυπικών μηχανημάτων/συσκευών σάρωσης, σύνδεση με Wi-Fi ή άλλα τεχνολογικά ζητήματα, ποιότητα των μέτρων ασφαλείας, δυνατότητα εργασίας σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα (π.χ. αν οι πρόσφυγες προσέρχονταν εγκαίρως το πρωί), συνεργασία με το προσωπικό της UNHCR ή του ΔΟΜ που είναι αρμόδιο για την υλικοτεχνική υποστήριξη, οργάνωση μεταφοράς των προσφύγων ή/και της αντιπροσωπείας, ποιότητα της στέγασης για τους πρόσφυγες ή/και την αντιπροσωπεία, ποιότητα άλλων υπηρεσιών (π.χ. υπεύθυνοι φύλαξης παιδιών, εγκαταστάσεις για παιδιά στον χώρο αναμονής) ή άλλες ρυθμίσεις σύμφωνα με τα όσα ζητήθηκαν στο ΡΜQ.

Παροχή συμβουλευτικής στους πρόσφυγες

Ενημερώθηκαν επαρκώς για την ανάγκη να προσκομίσουν τα απαραίτητα έγγραφα; Παρασχέθηκαν στους πρόσφυγες συμβουλές σύμφωνα με όσα συμφωνήθηκαν;

Ποιότητα της διερμηνείας εάν οι διερμηνείς παρασχέθηκαν από την UNHCR ή τον ΔΟΜ

Υπήρξαν υψηλού επιπέδου οι γλωσσικές δεξιότητες και ο επαγγελματισμός των διερμηνέων; Υπήρξαν οι διερμηνείς συνεπείς και επαρκώς ευέλικτοι;

Στο δεύτερο μέρος της ενημέρωσης απολογισμού μπορούν να αναλύονται οι αιτήσεις. Όσον αφορά αυτό το μέρος της συνεδρίασης απολογισμού, συνιστάται η παρουσία μόνο της UNHCR, δεδομένης της αρχής του απορρήτου και της εμπιστευτικότητας. Σε αυτή τη συνεδρία μπορούν να εξεταστούν τα παρακάτω θέματα.

Προφίλ, μεγέθη και συνθέσεις των υποβληθεισών αιτήσεων

Υπήρξαν τα προφίλ, τα μεγέθη και οι συνθέσεις των υποβληθεισών αιτήσεων σύμφωνα με όσα ζητήθηκαν πριν από την αποστολή και τα κριτήρια επιλογής (στις περισσότερες περιπτώσεις οι πληροφορίες

αυτές κοινοποιήθηκαν στην UNHCR στο ΡΜQ); Υποβλήθηκαν οι υποθέσεις εντός του συμφωνηθέντος χρονοδιαγράμματος;

Κατά τη διάρκεια αυτής της συνεδρίας, η UNHCR μπορεί επίσης να παρέχει στα μέλη της αποστολής επιλογής ανατροφοδότηση σχετικά με τις συμφωνηθείσες απαιτήσεις από την πλευρά της.

Η συνεδρίαση απολογισμού δίνει επίσης τη δυνατότητα παροχής ακριβούς ανατροφοδότησης σχετικά με την ποιότητα των υποβληθεισών αιτήσεων. Η εν λόγω ανατροφοδότηση μπορεί να περιορίζεται σε γενικές παρατηρήσεις σχετικά με την ποιότητα του φακέλου, ωστόσο είναι επίσης δυνατή η ανάλυση συγκεκριμένων υποθέσεων. Στα προς συζήτηση με αυτή την έννοια θέματα μπορούν να περιλαμβάνονται τα παρακάτω.

- Συνάδει το περιεχόμενο του φακέλου με το περιεχόμενο της συνέντευξης που διενεργήθηκε από την αποστολή επιλογής (π.χ. αντιφάσεις, ασυμφωνίες, ακρίβεια των ουσιαστών περιστατικών του αιτήματος ασύλου, απαρίθμηση των διαθέσιμων εγγράφων, σύνθεση της οικογένειας);
- Παρατήρησε η αντιπροσωπεία των συνεντεύξεων τυχόν ενδείξεις ή αντιμετώπισε τυχόν περιπτώσεις αποκλεισμού, ζητήματα αξιοπιστίας ή ζητήματα δόλου;

Είναι επίσης δυνατή η ανάλυση συγκεκριμένων υποθέσεων, ενώ για ορισμένες υποθέσεις ενδέχεται να απαιτείται ειδική παρακολούθηση από την UNHCR (να είναι απαραίτητη η υποβολή πρόσθετων εγγράφων). Εάν στο τέλος μιας αποστολής επιλογής δεν κοινοποιηθεί στην UNHCR καμία τελική απόφαση, θα ήταν ίσως χρήσιμη η ενημέρωση της UNHCR σχετικά με την πιθανή έκβαση, ιδίως στις υποθέσεις για τις οποίες έχει ήδη γίνει σαφές ότι πρόκειται να απορριφθούν.

Συνιστάται η επισημοποίηση των αποτελεσμάτων της ενημέρωσης στο *Ερωτηματολόγιο της UNHCR μετά την αποστολή για τις αποστολές συνεντεύξεων επανεγκατάστασης* ⁽³⁾.

⁽³⁾ <https://www.refworld.org/>

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Επεξεργασία μετά την αποστολή

Στην παρούσα ενότητα περιγράφονται διάφορες διαδικασίες οι οποίες λαμβάνουν χώρα μετά τη συνέντευξη και πριν από τη λήψη της τελικής απόφασης.

Απόφαση επιλογής

Οι πρακτικές λήψης αποφάσεων μεταξύ των διάφορων κρατών επανεγκατάστασης διαφέρουν. Για παράδειγμα, οι αποφάσεις μπορούν να κοινοποιούνται στην UNHCR στο τέλος της αποστολής επιλογής πριν από την επιστροφή της αποστολής ή μετά την επιστροφή της αποστολής στη χώρα επανεγκατάστασης. Συνιστάται, εάν είναι δυνατόν, η λήψη προκαταρκτικών αποφάσεων κατά τη διάρκεια της αποστολής επιλογής και κατά προτίμηση στο τέλος κάθε ημέρας συνέντευξης. Ορισμένα κράτη θεωρούν ορθή πρακτική τη διοργάνωση καθημερινών συναντήσεων με την ομάδα συνέντευξης για την ανάλυση των διάφορων υποθέσεων και τη λήψη (προκαταρκτικής) απόφασης. Με αυτό τον τρόπο δίνεται η δυνατότητα όχι μόνο της διεξαγωγής εμπεριστατωμένων αναλύσεων των υποθέσεων μεταξύ των παλαιότερων και των λιγότερο έμπειρων χειριστών υποθέσεων, αλλά και της ανταλλαγής γενικότερων εμπειριών. Οι υποθέσεις μπορεί να γίνουν σαφώς αποδεκτές ή να απορριφθούν ή ενδέχεται να χρίζουν περαιτέρω εξέτασης. Οι υποθέσεις οι οποίες χρίζουν περαιτέρω εξέτασης μπορούν να αναλύονται στο τέλος της αποστολής επιλογής ή μετά την επιστροφή στη χώρα επανεγκατάστασης, εφόσον αυτό επιτρέπεται από την εθνική διαδικασία.

Όλο και περισσότερες είναι οι χώρες οι οποίες αποκτούν βιομετρικά δεδομένα (π.χ. δακτυλικά αποτυπώματα) κατά τη διάρκεια αποστολών επιλογής προκειμένου να διενεργούν ελέγχους ασφαλείας. Η πλειονότητα των χωρών δεν λαμβάνει τα αποτελέσματα των εν λόγω ελέγχων κατά τη διάρκεια της ίδιας της αποστολής. Ακόμη και αν ήταν δυνατή για τις εν λόγω χώρες η λήψη αποφάσεων όσον αφορά την επιλεξιμότητα κατά τη διάρκεια της αποστολής επιλογής, οι ίδιες δεν ήταν σε θέση να το πράξουν, διότι πρέπει να

περιμένουν τα αποτελέσματα των ελέγχων ασφαλείας.

Ενδεχομένως, μετά τη συνέντευξη επιλογής, η χώρα επανεγκατάστασης να χρειάζεται πρόσθετες πληροφορίες ώστε να έχει τη δυνατότητα να προβεί στη λήψη τελικής απόφασης (π.χ. συγκεκριμένα έγγραφα τα οποία δεν υποβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της συνέντευξης επιλογής). Στην ιδανική περίπτωση, οι πληροφορίες αυτές πρέπει να ζητούνται από την UNHCR κατά τη διάρκεια της αποστολής επιλογής, ωστόσο μπορεί επίσης να απαιτείται η λήψη πρόσθετων πληροφοριών μετά την ολοκλήρωση της αποστολής επιλογής. Στη συνέχεια, η UNHCR, λαμβάνοντας υπόψη την πολιτική της σχετικά με την προστασία των δεδομένων, προσπαθεί να απαντήσει στο εν λόγω επιπλέον ερώτημα συμβουλευόμενη τις πληροφορίες του φακέλου ή κατόπιν εκ νέου επικοινωνίας με τον πρόσφυγα, εφόσον χρειαστεί. Μπορεί επίσης να ζητηθεί από την UNHCR η πρόσθετη παροχή συμβουλών σχετικά με κάποια συγκεκριμένη οικογένεια, για παράδειγμα, στην περίπτωση οικογενειών οι οποίες δεν συμφωνούν όλες να επανεγκατασταθούν.

Διαδικασία κοινοποίησης αποφάσεων

Η απόφαση μπορεί να κοινοποιείται στην UNHCR κατά τη διάρκεια της αποστολής ή μετά το τέλος της. Ορισμένες χώρες επανεγκατάστασης λαμβάνουν αποφάσεις κατά τη διάρκεια των αποστολών επιλογής. Η εν λόγω πρακτική αυτή διαθέτει ορισμένα πλεονεκτήματα, διότι δίνει τη δυνατότητα παρουσίασης και επεξήγησης των αποφάσεων στην UNHCR στο τέλος της αποστολής κατά τη διάρκεια συνεδρίασης απολογισμού. Επίσης, οι πρόσφυγες ενημερώνονται σχετικά με την απόφαση αμέσως μετά το τέλος της αποστολής επιλογής, γεγονός το οποίο αποτρέπει μια μακρά περίοδο αβεβαιότητας.

Η κοινοποίηση των αποφάσεων μπορεί να γίνεται με διάφορους τρόπους. Για παράδειγμα, μπορεί να αποστέλλεται επίσημη απόφαση με τη μορφή επιστολής για κάθε μεμονωμένη υπόθεση (αποδεκτή/

απορριφθείσα) ή κατάλογος με όλες τις υποθέσεις και/ή τα πρόσωπα των οποίων τα αιτήματα έγιναν δεκτά και απορρίφθηκαν με βάση τον αριθμό υπόθεσης της UNHCR, ή μπορεί να χρησιμοποιηθεί συνδυασμός και των δύο. Στην ιδανική περίπτωση, όλες οι αποφάσεις πρέπει να αποστέλλονται σε μία παρτίδα. Πρέπει να αποφεύγεται η χωριστή επικοινωνία για κάθε μεμονωμένη υπόθεση, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή άλλων διαύλων επικοινωνίας. Οι αποφάσεις πρέπει να αποστέλλονται στα συμφωνηθέντα πρόσωπα επαφής της UNHCR, για παράδειγμα, στο (στα) κομβικό (-ά) σημείο(-α) της UNHCR για τις αποστολές επιλογής στο τοπικό γραφείο, τα περιφερειακά γραφεία, τα κεντρικά γραφεία της UNHCR (π.χ. για επείγουσες/κατεπείγουσες ή άλλες πολύπλοκες υποθέσεις) κ.λπ.

Κατά την ενημέρωση της UNHCR σχετικά με τις αποφάσεις, θα ήταν επίσης σκόπιμο να συμφωνείται μια προθεσμία για τον χρόνο ενημέρωσης των προσφύγων σχετικά με τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων. Μετά την προθεσμία αυτή, και αφού θα έχουν ενημερωθεί οι πρόσφυγες, μπορούν να ενημερώνονται και άλλοι οργανισμοί (όπως ο ΔΟΜ, οι πρεσβείες κ.λπ.). Εάν οι εν λόγω οργανισμοί πρέπει να ενημερωθούν για τις αποφάσεις πριν από την προθεσμία που έχει συμφωνηθεί με την UNHCR, θα πρέπει να καθίσταται σαφές ότι δεν είναι δυνατή η επικοινωνία με τους πρόσφυγες πριν από την ημερομηνία αυτή. Θα πρέπει να αποφεύγεται η ενημέρωση των προσφύγων σχετικά με την απόφασή τους από οποιονδήποτε άλλο οργανισμό εκτός της UNHCR, εκτός εάν είστε υποχρεωμένοι να το πράξετε από τις εθνικές σας πρακτικές.

Όταν μια υπόθεση απορρίπτεται, κρίνεται σκόπιμο να ενημερώνεται η UNHCR σχετικά με τους λόγους αυτής της απόρριψης. Εάν δεν είναι δυνατή η παροχή αναλυτικής αιτιολόγησης, ενδέχεται να είναι δυνατή η παροχή γενικότερων πληροφοριών, για παράδειγμα, ότι η υπόθεση απορρίπτεται για λόγους ασφάλειας, για λόγους που συνδέονται με τα κριτήρια επιλεξιμότητας/αποκλεισμού (επιζήμιες αποφάσεις) ή για λόγους ένταξης ή για ιατρικούς λόγους (μη επιζήμιες αποφάσεις). Αυτό θα δίνει στην UNHCR τη δυνατότητα να επανεξετάζει την υπόθεση

προκειμένου να αξιολογεί κατά πόσον θα μπορούσε να δικαιολογηθεί η εκ νέου υποβολή σε άλλη χώρα επανεγκατάστασης. Ως εκ τούτου, είναι χρήσιμο να ενημερώνεται η UNHCR σχετικά με τους λόγους των απορρίψεων, διότι με τον τρόπο αυτό θα επικαιροποιείται η απόφαση σχετικά με τις προοπτικές επανεγκατάστασης της υπόθεσης μετά την απόρριψη και την παροχή συμβουλών στους πρόσφυγες. Επιπλέον, σε περίπτωση επανυποβολής της υπόθεσης, δίνεται στην UNHCR η δυνατότητα να ενημερώνει την νέα χώρα επανεγκατάστασης σχετικά με τους λόγους της απόρριψης. Εάν η χώρα στην οποία υποβάλλεται εκ νέου η υπόθεση δεν γνωρίζει τους λόγους για τους οποίους η υπόθεση απορρίφθηκε στο παρελθόν, υπάρχει πολύ μεγαλύτερος κίνδυνος για την απόρριψή της εκ νέου.

Οι λόγοι απόρριψης μπορούν να κοινοποιούνται μέσω επιστολής ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ως υποστηρικτικό έγγραφο στον κατάλογο των απορριφθεισών υποθέσεων, ή μέσω υποδείγματος που καταρτίζεται από την UNHCR. Θα πρέπει να αποφεύγονται πρακτικές σύμφωνα με τις οποίες οι χώρες επανεγκατάστασης επιστρέφουν τις αιτήσεις μετά από συνέντευξη χωρίς απόφαση.

Χρόνος αποστολής των ανακοινώσεων

Κατά κανόνα, οι αποφάσεις πρέπει να κοινοποιούνται στην UNHCR το συντομότερο δυνατόν. Η παραμονή των προσφύγων σε κατάσταση αβεβαιότητας για μεγάλο χρονικό διάστημα μπορεί να έχει αρνητικές ψυχολογικές επιπτώσεις. Συνιστάται το χρονοδιάγραμμα των ανακοινώσεων των αποφάσεων να συζητείται κατά τη διάρκεια της συνεδρίας απολογισμού με την UNHCR. Φυσικά, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι προτεραιότητες υποβολής (κατεπείγουσες υποθέσεις, επείγουσες υποθέσεις ή υποθέσεις κανονικής προτεραιότητας). Εάν είναι δυνατόν, πρέπει να αποφεύγεται η κοινοποίηση αποφάσεων για την ίδια ομάδα σε διαφορετικές χρονικές στιγμές, καθώς αυτό θα μπορούσε να δημιουργήσει σύγχυση στους ενδιαφερόμενους πρόσφυγες. Γενικά, όσο περισσότερος είναι ο χρόνος ο οποίος χρειάζεται μέχρι τη δυνατότητα αναχώρησης ενός πρόσφυγα,

τόσο μεγαλύτερος είναι ο κίνδυνος για τον πρόσφυγα.

Μέτρα πριν από την άφιξη

Πριν από την αναχώρηση των προσφύγων προς τη χώρα επανεγκατάστασης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη διάφορες πτυχές. Πολλές χώρες ασχολούνται ειδικά με τις προετοιμασίες πριν από την άφιξη με τη μορφή παροχών εκπαιδευτικών συνεδριών ή συνεδριών προσανατολισμού. Για περισσότερες οδηγίες σχετικά με τα μέτρα πριν από την άφιξη, ανατρέξτε στα επιχειρησιακά εργαλεία του EUAA για την επανεγκατάσταση.

Αξιολόγηση της αποστολής και παροχή ανατροφοδότησης στα ενδιαφερόμενα μέρη

Μετά την αποστολή, είναι δυνατή η σύνταξη έκθεσης αποστολής η οποία κοινοποιείται στους σχετικούς εθνικούς ενδιαφερόμενους φορείς. Με αυτόν τον τρόπο τους δίνεται η δυνατότητα να αξιοποιούν τα διδάγματα που αντλήθηκαν κατά τον σχεδιασμό μελλοντικών αποστολών στην ίδια χώρα. Η έκθεση αποστολής μπορεί να περιέχει αξιολογήσεις των παρακάτω θεματικών ενοτήτων:

- προετοιμασία της αποστολής·
- επιλογή των χειριστών υποθέσεων·
- υλικοτεχνικές πτυχές (μετακινήσεις, ξενοδοχεία κ.λπ.)·
- προϋπολογισμός: υπήρξε ο τελικός προϋπολογισμός σύμφωνος με τις προβλέψεις;
- τοποθεσία συνεντεύξεων·
- διερμηνείς·
- συνεντεύξεις·
- αξιολόγηση του φόρτου υποθέσεων·
- χρονοδιάγραμμα υποβολών·
- περιεχόμενο υποβολών·
- προφίλ και τρωτά σημεία των υποβληθεισών υποθέσεων·
- αποτελέσματα επιλογής·
- προληπτικοί έλεγχοι ασφαλείας·
- συνεργασία με την UNHCR·
- συνεργασία με άλλους εταίρους· ΔΟΜ, πρεσβεία, τρίτοι·
- διδάγματα και συστάσεις βελτίωσης για μελλοντικές αποστολές.

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

